

fornemmelig skulle tage Hensyn; det, som vi, der sidde her, ikke som enkelte Personer, ikke som Medlemmer af Gaardmandsstanden eller af Huusmandsstanden, eller hvilkensomhelst anden Stand det nu kan være, skulle tage Hensyn til, det er, hvad der virkelig kan haade Landets og de enkelte Dele af Landets Interesse, og naar vi tale om de communale Forhold, saa gjælder det, hvad der baader Amtscommunerne og Sognecommunerne Interesser. Og dersom det virkelig forholder sig saaledes, at der er mere Udsigt til, at Alt vil kunne udvikle sig i en fyldestgjørende Retning, naar vi gaae findig og rolig tilværts og ikke foretage Forandringer, saa skulle vi ikke gjøre Forandringer, fordi det kan være os hjært og behageligt som enkelte Personer at udtale vor Beredvillighed til at ofre paa de formeentlig Undertryktes eller de Fattiges Alter; det er ikke forsværligt at handle saaledes. Den høitærede Indenrigsminister har, som det forekommer mig med megen Ære, gjort opmærksom paa, at der er en nær Forbindelse mellem Communallovens Valgbestemmelser og de Bestemmelser, der indeholdes i Communalloven med Hensyn til Communerne Styrelse eller deres Myndighed og Raadighed over deres egne Anliggender. Man har fra enkelte Sider talt om, at der formeentlig var givet Amtsraadene en for stor Myndighed, navnlig i Forhold til Sogneraadene, man har meent, at Sogneraadene skulde være mere uafhængige, mere frit og selvstændigt stillede ligeoverfor Amtsraadene. Det er maaffee muligt, at man har Ret deri; men troer man da virkelig, at der er Udsigt til at vinde denne større Myndighed for Sogneraadene, naar man rokker grundvæsentlig ved Principerne for Sogneraadene Sammensætning? Da man i 1867 gav nye Bestemmelser om Communeraadene Myndighed, da troede man at maatte begrænse Sogneraadene Myndighed paa den Maade, som nu er fæstet; man ansaae det for at være nødvendigt at underkaste Sogneraadene den Control fra Amtsraadene Side, som er foreskrevet ved Loven af 1867. Denne Lov af 1867 har knap faaet Tid til rigtig at træde i Virksomhed rundt omkring i Landet; mener man da nu virkelig, at der, hvis man

i denne Session gik hen og aldeles forandrede Reglerne for Sammensætningen af Sogneraadene, vilde være nogen Udsigt til at vinde et større Maal af Frihed og Selvstændighed for de saaledes forandrede Sogneraad? Det forekommer mig, at Betingelserne for, at der kan udvikle sig almindelig Tillid og Tilfredshed med de communale Institutioner, navnlig ogsaa i de styrende Kredse, hos Rigsdagen og Regjeringen, saaledes at vi kunde vente at faae en videre Udførelse af Grundlovsparagrafen om Communerne Selvstændighed, maa være den, at der uddanner sig en vis fast og stadig Forretningsorden; at der udvikler sig visse bestemte faste Ansættelser, visse Regler for Ordningen af de forskjellige Forhold. For at noget Saadant kan skee, maa man, troer jeg, lade de communale Bestyrelser have Ro og Tid til at arbejde sig ind i deres Hverv, man maa ikke idelig og idelig foretage Forandringer i deres Sammensætning. Særlig har man udtalt sin Misfornøielse med Amtsraadene Sammensætning, og det har man navnlig ogsaa gjort fra Sider, hvor man iøvrigt synes at være tilbøjelig til med mig at ansee det nye Princip, hvorpaa Lovforslaget er bygget, for vigtigt. Jeg troer nu rigtignok, at Stundom har denne Misfornøielse med Lovens Bestemmelser om Amtsraadets Sammensætning væsentlig været bygget paa Misfornøielse med et enkelt Amtsraad eller vel endog med enkelte Medlemmer af Amtsraadet, og navnlig forekommer dette mig at fremgaae af, hvad der blev yttret af det ærede Medlem for Christed Amts 2den Valgkreds (Sagb); det forekom mig idetmindste, at hele den Grundbetragtning, hvorfra han gik ud ved Bedømmelsen af den foreliggende Sag, maatte føre ham til ligesaavel at fastholde det Rigtige i en Repræsentation for de forskjellige Interesser i Amtsraadene som til at fordre, at den skulde være tilstede i Sogneraadene. Smidlertid vil jeg særlig med Hensyn til Amtsraadene tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det foreliggende Lovforslag er meget uheldigt, endog uheldigere, end det er med Hensyn til Sogneraadene. Den ærede Forslagsstiller har nemlig, for at bøde paa den Gensidighed, som man ellers kunde bestyrlige Lovforslaget